

v evropské politice (8.4. – 14. 4. 2019)

Událost týdne:

11. dubna byl v Londýně zatčen zakladatel serveru WikiLeaks Julian Assange, který se od roku 2012 ukrýval na tamní ekvádorské ambasádě. Assange byl zadržen na základě žádosti o vydání do USA a porušení podmínek kauce v souvislosti s obviněním ze znásilnění ve Švédsku. Spojené státy viní Assange ze spiknutí s cílem získat tajných informací z vládních počítačů, za což by mohl dostat až 5letý trest odnětí svobody. Ekvádorská ambasáda poskytovala Assangeovi azyl díky někdejšímu levicovému prezidentovi Rafaelu Correaovi. Azyl Assangeovi nyní odebral současný ekvádorský prezident Lenín Moreno.

8. dubna bylo ve Francii zahájeno vyhodnocování více než dvouměsíční celonárodní debaty o směřování země, ke které vláda přikročila v reakci na rozsáhlé protesty hnutí tzv. žlutých vest. Podle francouzských médií se v rámci debaty sešlo 1,9 milionu příspěvků na internetu, 16 tisíc "knih stížností", došlo k asi 10 tisícům schůzek a prezident Emmanuel Macron debatoval více než 92 hodin s obyvateli Francie v regionech. Macron chce po vyhodnocení debaty oznámit konkrétní opatření, s dalšími chce přijít do poloviny léta.

8. dubna vyloučil turecký prezident Recep Tayyip Erdogan po jednání se svým ruským protějškem Vladimírem Putinem v Moskvě, že by Turecko ustoupilo od svého plánu na pořízení ruského systému protivzdušné obrany S-400, ačkoliv dohodu o dodání systému kritizují Spojené státy. Erdogan zdůraznil, že Turecko bude vycházet výhradně z vlastních potřeb.

9. dubna rozhodl Evropský soud pro lidská práva (ESLP) ve Štrasburku, že Rusko se dopustilo porušení práv ruského opozičníka Alexeje Navalného, když ho v roce 2014 umístilo do domácího vězení. Navalnyj strávil v domácím vězení 10 měsíců, během nichž byl vyšetřován kvůli údajné zpronevěře. Navalnyj označuje obvinění za politicky motivované. Podle ESLP nebylo uvalení domácího vězení přiměřené, neboť neexistovalo nebezpečí útěku. Rusko verdikt ESLP odmítá.

9. dubna schválily obě komory britského parlamentu návrh zákona, který britským zákonodárcům umožňuje zabránit 12. dubna odchodu z EU bez dohody. Podle zákona mohli poslanci zavázat premiérku Theresu Mayovou, aby vyjedнала odklad brexitu. O dva dny později se dohodlo 27 zemí EU s Velkou Británií na odkladu britského odchodu z EU na 31. říjen. Pokud britský parlament schválí dohodu o vystoupení, může Británie evropský blok opustit i dříve.

11. dubna informovala agentura ČTK o průzkumu ukrajinského Razumkovova centra, podle nějž by v ukrajinských prezidentských volbách měl jasně zvítězit herec a komik Volodymyr Zelenskyj před úřadujícím prezidentem Petrem Porošenkem. Průzkum předvídá vítězství Zelenského s 49,3 % hlasů, zatímco pro Porošenka by ve druhém kole mělo dle ankety hlasovat 20,6 % voličů.

13. dubna protestovalo kolem 31 tisíc příznivců hnutí tzv. žlutých vest po celé zemi. Počet demonstrantů se tak mírně zvýšil, v předchozím týdnu vyrazilo do ulic dle údajů ministerstva vnitra zhruba 22 300 osob. Podle žlutých vest jsou však vládou udávaná čísla výrazně nižší než čísla reálná. Centrem v pořadí již 22. demonstrace bylo město Toulouse, kde policie rozháněla shromáždění slzným plynem.

14. dubna se měla uskutečnit první předvolební debata prezidentských kandidátů, kteří v ukrajinských volbách postoupili do druhého kola – herce a komika Volodymyra Zelenského a současného prezidenta Petra Porošenka. K debatě na olympijském stadionu však dorazil pouze Porošenko. Zelenskyj svou účast na debatě předem odmítl s tím, že se zapojí až do debaty, která by se měla uskutečnit dva dny před volbami.

Telegraficky

- Dne 9. dubna označil maďarský ústavní soud za platnou novelu zákoníku práce známou jako „otrocký zákon“, která mimo jiné zvyšuje počet možných přesčasů. Změna zákoníku práce vyvolala v Maďarsku bouřlivé protesty.

